

Üleriigiline elamute siseõhu radooniuring 2024-2025 – informeeritud nõusolek

Uuringu tutvustus

Uuringu eesmärgiks on läbi viia üleriigiline siseõhu radoonisisalduse mõõtekampaania, mis võimaldab oluliselt täiendada tänaseid teadmisi siseõhu radoonisisalduse jaotusest Eesti omavalitsusüksustes. Uuringu käigus värvatakse osalejad ning teostatakse 2000 detektorit kasutades ligi 1000 elamus siseõhu radoonisisalduse mõõtmine. Uuringu tulemused aitavad välja selgitada omavalitsusüksusi, kus siseõhu radoonisisaldus elamutes on keskmisest kõrgem. See teadmine võimaldaks riigil tulevikus välja töötada rahalisi toetusmeetmeid siseõhu radoonisisalduse vähendamiseks probleemsetes piirkondades.

Projekti viib läbi Tartu Ülikooli Füüsika Instituudi atmosfääri- ja keskkonnateaduste labor, projektijuht Siiri Salupere (siiri.salupere@ut.ee). Uuringut rahastab Kliimaministeerium ning seda teostatakse koostöös Keskkonnaameti kliima- ja kiirgusosakonna kiirgusseirebürooga.

Kuidas uuringut läbi viiakse?

Uuringu sihtgrupiks on eramajade ning korrusmajade keldrikorruste ja esimeste korruste elanikud. Uuringu sihtrühma kuuluvad vaid elupinnad, mitte tökohad ega ühiskondlikud hooned. Mõõtmiste teostamiseks kasutatakse passiivdetektoreid, neid saadetakse igale osalejale kaks tükki (üks elutuppa ja teine magamistuppa paigutamiseks). Mõõtmisperiood on kaks kuud pikk, mis võimaldab anda usaldusväärse tulemuse. Mõõteperioodi lõpus tuleb osalejal detektorid koos ankeediga ettemakstud ümbrikus postipakiga laborisse analüüsimiseks saata. Ankeet sisaldab andmeid Teie nime, aadressi, e-posti ja telefoninumbri ning detektori asukoha kohta eluhoones. Passiivdetektoreid analüüsib Keskkonnaameti kliima- ja kiirgusosakonna labor kasutades akrediteeritud mõõtemetoodikat.

Käesolevas uuringus osalemine on vabatahtlik ja osalejale tasuta. Osalejal on õigus uuringus osalemistest loobuda, kuni talle on saadetud detektorid. Eluruumi radoonisisalduse tulemusi on osalejale võimalik saata vaid juhul, kui detektorid on ruumi paigaldatud, õigeaegselt tagastatud ja laboris analüüsitud.

Milleks me Teie andmeid kasutame?

- E-posti aadressile saadame kolme tööpäeva jooksul teate, kas Teie eluruum on valitud uuringus osalema. Uuringus osalejatele saadame mõõteperioodi lõpus meeldetuletuse detektorite tagastamiseks. Pärast mõõtmistulemuste selgumist edastame Teile e-posti teel Teie eluruumi radoonisisalduse mõõtmistulemused.
- Telefoninumbrit ja nime kasutame Teile postipaki saatmiseks. Võime võtta Teiega telefoni teel ühendust, juhul kui olete unustanud detektorid õigeaegselt tagastada ning meil ei ole õnnestunu Teid e-posti teel kätte saada.
- Mõõtekoha asukoht (aadress) ja radoonisisalduse mõõtmistulemused võimaldavad saada ülevaadet elamute siseõhu radoonisisalduse jaotusest Eesti omavalitsusüksustes. Mõõtmistulemuste konfidentsiaalsus on tagatud. Andmete avalikustamisel esitatakse tulemused keskmistatuna kohaliku omavalitsuse (linna või valla) kohta.
- Andmeid hoitakse Tartu Ülikooli serveris ning need kantakse ruumide siseõhu radooni mõõtetulemuste andmebaasi, mida haldab Keskkonnaameti kliima- ja kiirgusosakonna kiirgusseirebüroo. Kontaktandmeid (nimi, e-post, telefoninumber) säilitatakse kuni uuringu andmeanalüüsi etapi lõpuni 31.12.2025, et vajadusel ühendust võtta ja olla valmis osalejate täiendavatele küsimustele vastama.

Lisainfo:

Siiri Salupere (PhD), uuringu projektijuht
kiirguskaitse teadur, Tartu Ülikooli Füüsika Instituut
W. Ostwaldi tn 1, 50411 Tartu
5341 0793, siiri.salupere@ut.ee

Kui osalejal tekib küsimusi isikuandmete töötlemise kohta, võite ühendust võtta andmekaitse@ut.ee.